

Paula Ilveskivi

31.10.2016

Dnro 119/75/2016

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi
riikka.friberg@stm.fi

Asiantuntijakuuleminen keskiviikko 2.11.2016 klo 12.30/torstai 3.11.2016 klo 9.00

Valinnanvapauden laajentamisen valmistelu

Potilaan ja asiakkaan valinnanvapaus

Akava kannattaa asiakkaan ja potilaan valinnanvapauden laajentamista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Valinnanvapauden laajuus tulee määrittellä erikseen sosiaalihuollossa ja terveydenhuollossa ja valinnanvapauden piiriin kuuluvat palvelut tulee määrittellä valtakunnallisesti.

Terveydenhuollossa laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvien palvelujen rajankäynti löytyy perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välimaastosta. Myös erikoissairaanhoidon osalta laajan valinnanvapauden laajuus tulee määrittellä. Sikäli, kun palvelut eivät kuulu laajan valinnanvapauden piiriin, tulee palvelutarpeen arvioinninkin jälkeen potilaalle/asiakkaalle jäädä mahdollisuus valinnanvapauteen, kuten ehdotuksissa näyttäisi olevan.

Laajan valinnanvapauden toteuttaminen myös sosiaalihuollossa tulee määrittellä kuten terveydenhuollossa. Lisäksi valinnanvapaus tulee ulottaa soveltuvin osin palvelutarpeen arvioinnin jälkeen annettaviin palveluihin.

Valinnanvapauden laajentamisen tulee merkitä tuottajan näkökulmasta sitä, että palveluntuottajaksi hyväksytyt toimijat ei voi kieltäytyä hyväksymästä palveluntarvitsijoita asiakkaikseen tai potilaikseen siten, että kysymyksessä olisi haluttujen ja ei-haluttujen potilaiden tai asiakkaiden valikointi.

Valinnanvapautta ei tule rajoittaa lainsäädännöllä enempää, kuin se on perusteltua yhtäältä hoidon ja hoivan toteuttamiseksi ja toisaalta palvelujen saatavuuden turvaamiseksi. Jos valinnanvapautta rajoitetaan, tulee selkeästi määrittellä muun ohella aikakriteerit missä aikarajoissa ei-kiireellisen palvelun ja hoidon piiriin on päästävää. Kiireellisen hoidon ja palvelun piiriin pääsy tulee turvata valinnanvapauden rajoituksista huolimatta.

Valinnanvapauden laajentaminen tulee toteuttaa siten, että palveluketju toimii viivytyksettä ja ilman turhaa hallinnollista taakkaa laajan

Paula Ilveskivi

31.10.2016

Dnro 119/75/2016

valinnanvapauden piiriin kuuluvan palveluntuottajan, palvelulaitoksen palveluntarpeenarvioinnin ja sen jälkeisen palvelun välillä. Ehdotukset valinnanvapausjärjestelmän toteuttamisesta vaiheittain on perusteltua, ja sen vaikutuksia tulee seurata ja arvioida.

Akava ry:n puolesta

Paula Ilveskivi
lakimies